



عراق : نەتەوە یەگگرتووەکان باس لە مەینەتییەکانی خۆپیشاندەرە ریفیندراووەکان دەکات و دەستخۆشیش لەو بەلێنە دەکات کە حکومەت داوویەتی بە ئەنجامدانی لیکۆلینەووەکان و قەرەبوو کردنەووی قوریانیان

بەغدا (٢٣ ئایاری ٢٠٢٠) – ئەو راپۆرتە یەگگرتووەکان کە ئەمرۆ بڵاوکرایەووە و دەربارەی ریفاندنی خۆپیشاندەرەکان لە عێراق لە سەرەتای مانگی تشرینی یەكەمەووە و باس لە مەینەتییەکانیان دەکات هەر لەسەرەتای ریفاندنیانەووە تا دەگاتە لیکۆلینەووە لە هەلس وکەوتەکانی ئەشکەنجەدان.

نووسینگی مافەکانی مرۆفی نێردە یەگگرتووەکان بۆ هاریکاری عێراق (یونامی) لە چوارەمین راپۆرتیدا ١٢٣ کەیسە ریفاندنی کەسەکانی تۆمارکردوووە کە لە ماوەی نیوان ١ تشرینی یەكەمی ٢٠١٩ و ٢١ ئاداری ٢٠٢٠ روویانداوە . ٩٨ کەسیان ئازاد کراون و چارەنووسی ٢٥ کەسیان تا ئیستا نادیارە.

هەر لەسەرەتای سەرھەلدانی خۆپیشاندانەکان لە دەستپێکی مانگی تشرینی یەكەمی ٢٠١٩ دا نەتەوە یەگگرتووەکان مردنی ٤٩٠ چالاکوان و برینداریبوونی ٧٧٨٣ تریشی دوویات کردەووە . زۆربەیی خۆپیشاندەرە گەنجانی بیکار بوون و داوایان دەکرد ریز لە مافە ئابووری و کۆمەلایەتییەکانیان بگێرێت . خۆپیشاندانەکان بەردەوام بوون تەنانەت تا دواي ئەوکاتەش کە پەتای فایرۆسی کۆرۆنا لە وڵادا بڵاو بۆوە .

راپۆرتە کە بە کورتی دەلێت " بەردەوامی نەبوونی لێرسینەووە لەھەمبەر ئەم کردارانەدا کە لە راپۆرتەکانی تایبەت بە پێشیلکاری و خراب مامەلە کردن دا هاتوون ھۆکارە بۆ بڵاویوونەووی دیاردە دەریازبوون لە سزاکان".

جینین ھینیس – پلاسخارت ، نوینەری تايبەتی سکریتیری گشتی نەتەوە یەگگرتووەکان لە عێراق دەربارە ئەم بابەتە وتی " پیکھینانی لێژنەییەکی بالای لیکۆلینەووە لە راستیەکان بۆ لیکۆلینەووە لە زەرەر و زیانەکانی پەيوەست پێیان لە لایەن حکومەتی نوێوە ھەنگاویکی گزنگە بەرەو دادپەرەری و لێپچینەووە . پابەند بوونی حکومەت بە فەراھەم کردنی چارەسەری پزیشکی بۆ خۆپیشاندەرە بەرکەوتووەکان و قەرەبووکردنەووی خانەوادە ی قوریانیان کارێکی ھاندەرە".

راپۆرتە کە ئاماژە بەوھش دەکات کە کردەکانی ریفاندن و بێسەرۆشوتن کردن لە نیو چەندین رووداوی تر روویانداوە ، کە پێشیلکاری و خەراپ مامەلە ی تری تیدا بووە ، و چالاکوان و خۆپیشاندەرەکان تیايدا کرابوونە ئامانج وەکو کردەکانی کوشتنی بە ئەنقەست و تەقەکردن و ھێرش کردن بە چەقۆ و ھەرەشە کردن و تۆفاندن و بەکارھێنانی لە رادەبەدەری ھێز لە شوێنی خۆپیشاندانەکان . ھێچ یەکیک لە ریفیندراووەکان ئەوانە ی چاوپێکەوتنیاں لەگەڵ کرابوو ، ناسنامە ی ئەوانە ی بەرپرس بوون لە ریفاندنیان نەدەزانی ، ھەرچەندە زۆریکیان وایان مەزەندە دەکرد کە "میلیشیاکان" لەم کارانە تێوہ گلاون ، ھەرەھا برواشیان نەبوو چ بەوہ ی ھێزەکانی ئاسایشی عێراقی یانیش باندە ئاساییەکانی تاوانکردن راستەوخۆ بەرپرس بن .

راپۆرتە کە مەزەندە ناکات کێ لە پشت کردەکانی ریفاندن و ئاماژەش بەوہ دەکات کە چە کدارانی ریکخراو لە ئاستیکی بالā و ئەوانە ی توانای گەیشتنیان بە سەرچاوەکان ھە یە لەم کردارانە تێوہ گلاون .

راپۆرتە کە چەند راسپاردە یەکی سنووردار ئاراستە ی حکومەتی عێراق دەکات لەوانە:

- ھەولدا ی دەستبەجێ بۆ جێبەجێکردنی پابەندیەکان بە گوتەری یاسای نیودەوولت، لە نیویشیاندا خستنە گەری گشت تواناکان بۆ دۆزینەووی ئەو خۆپیشاندەر و چالاکوانانە ی تا ئیستا بێسەرۆشوتن .
- دەست بەجێ گرتنەبەری رێشوتنی تايبەت بۆ پاراستنی خۆپیشاندەرەکان و چالاکوانان لە ریفاندن .
- دەستبەجێ گرتنەبەری ریکارەکان بۆ لیکۆلینەووە لە کەیسەکانی ریفاندن و بێسەرۆشوتن کردن و ئەشکەنجەدان / مامەلە ی خراب و ناشایستە و دادگای کردنی تاوانباران .
- ناساندن و دەستنیشانکردنی ئەوہ ی بە لایەنی سێیەم ناو دەبێت یانیش گروپە چە کدارەکان یان میلیشیا بەرپرسەکان لە کەیسەکانی ریفاندن .

کۆتایی
